

Изявление



Изявление относно въздействието на оперативната съвместимост на приложенията за проследяване на контакти върху защитата на данните

Прието на 16 юни 2020 г.

Европейският комитет по защита на данните прие следното изявление:

1. В Насоки № 4/2020¹ относно използването на данни за местонахождение и инструменти за проследяване на контакти във връзка с пандемията от COVID-19, Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) насърча възприемането на „общ европейски подход в отговор на настоящата криза или поне въвеждане на оперативна съвместима рамка“.
2. ЕКЗД се запозна с насоките за оперативна съвместимост на одобрените мобилни приложения за проследяване на контакти в ЕС, приети от мрежата за електронно здравеопазване на 13 май 2020 г.², в които се описва оперативната съвместимост по отношение на приложения за проследяване на контакти като:

„възможност за обмен на *минималната необходима информация*, така че отделните потребителите на приложението, независимо от местонахождението им в ЕС, да бъдат известени, ако в рамките на определен период са се намирали в близост до друг потребител, който е уведомил приложението, че е с положителен резултат от тест за COVID-19.“ (Текстът в курсив е добавен.)
3. Освен това в насоките за оперативна съвместимост се посочва, че предупреждението и последващите действия следва да бъдат в съответствие с процедурите, определени от органите за обществено здравеопазване, след като са оценени евентуалните последици за неприкосновеността на личния живот и са приложени подходящи предпазни мерки.

¹ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/linee-guida/guidelines-042020-use-location-data-and-contact-tracing_bg

² https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/contacttracing_mobileapps_guidelines_en.pdf
— Отбележете, че това е не е окончателен документ и може да бъде променен от Европейската комисия (вж. стр. 3 от версията от 13 май 2020 г.)

4. В настоящото изявление ЕКЗД разглежда по-подробно нивото на въздействие върху правото на защита на данните, което въвеждането на рамката за оперативна съвместимост може да окаже, в зависимост от нейното приложение. Всички препоръки, отправени в това изявление, са в допълнение към препоръките, формулирани в Насоки № 04/2020 на ЕКЗД, които остават приложими.

Общи съображения

5. На първо място, ЕКЗД би искал да припомни, че използването на приложения за проследяване на контакти се основава на обработването на псевдонимизирани лични данни на потребителите на приложенията³. Това включва данни за здравословното състояние, например когато потребителят е имал положителен резултат от тест, потвърден от медицински специалист, или когато информацията за степента на излагане на заразата се обработва от системата. Аналогично на посоченото относно общото използване на приложения за проследяване на контакти⁴, ЕКЗД е на мнение, че даването на възможност за споделяне на данни за лица, които са били диагностицирани или са имали положителен резултат от тест („данни за инфекция“), с такива оперативни съвместими приложения, следва да зависи единствено от доброволното действие на потребителя. Субектите на данни⁵ трябва да имат контрол върху своите данни. Целта на оперативната съвместимост не трябва да се използва като аргумент за разширяване на събирането на лични данни извън необходимото.
6. Като цяло оперативната съвместимост на приложенията за проследяване на контакти в рамките на Европейското икономическо пространство (ЕИП) може да повиши тяхната ефективност в подкрепа на вече съществуващите мерки, тъй като, независимо от използваното приложение, ще бъде възможно проследяването на повече възможни контакти и потенциални сигнали. Това ще опрости използването, особено за лицата в пограничните региони, когато пътуват или работят на места или в райони, където могат да имат контакт с много хора от други държави членки (например с цел туризъм). Въпреки това, като се има предвид потенциалният повишен риск за защитата на данните, произтичащ от оперативната съвместимост, разгледан по-долу, администраторите следва да проучат и други възможности.
7. Освен това, както е валидно за самите приложения, подобни решения би трябвало да бъдат част от цялостна стратегия за обществено здравеопазване за борба с пандемията, включително, *inter alia*, тестване и последващо неавтоматизирано проследяване на контактните лица с цел подобряване на ефективността на изпълняваните мерки.
8. ЕКЗД е запознат с приложенията за проследяване на контакти, които използват различни подходи в различните държави членки, и признава, че осигуряването на оперативна съвместимост за различните решения представлява техническо предизвикателство и може да изисква значителни финансови, и технически усилия. За да се осигури минимален обмен и обработване на данните, както се изисква от ОРЗД, разработчиците на приложения за проследяване на контакти трябва да се споразумеят за общ протокол и съвместими структури от данни. По този начин, по-лесно, може да бъде постигната целта за постигане на оперативна съвместимост на приложения, които вече споделят обща рамка или поне една и съща технологична основа, отколкото при приложения, които нямат обща рамка или технологична

³ Вж. съображение 26 от Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), в което се уточнява какво трябва да се счита за лични данни.

⁴ По-долу синоним на термина „приложения“.

⁵ По-долу синоним на термина „потребител“.

основа. В действителност, поради разликите между подходите, използването на оперативна съвместимост без да бъдат направени непропорционални компромиси може да се окаже невъзможно на практика.

Ключови въпроси

Прозрачност

9. Оперативната съвместимост ще доведе до допълнително обработване и разкриване на данни пред допълнителни субекти. Както винаги, субектите на данни трябва да бъдат информирани за всяко допълнително обработване на личните им данни и участващите в него страни.⁶ Потребителите следва винаги да имат ясно разбиране за това, което включва използването на приложението, както и да запазят контрола върху данните си.
10. Най-късно в момента, в който личните данни бъдат получени от администратора (администраторите), на субекта на данни трябва да бъде дадена ясна информация за допълнителното обработване, свързано с използването на оперативна съвместимост. На този етап потребителят трябва да бъде информиран за условията и степента на обработване на данните.
11. Стандартните правила за прозрачност продължават да бъдат приложими; информацията следва да бъде предоставена на ясен и опростен език.⁶ Това включва информация за това как данните, които се споделят, ще бъдат обработвани от приемащото оперативно съвместимо приложение за проследяване на контакти.

Правно основание

12. Същите правни основания са приложими и в Насоки № 04/2020. Когато се засяга обществен интерес, може да се наложи националното право да бъде адаптирано, за да бъде възможно споделянето на данните с други услуги. Когато се изисква съгласие, трябва да бъде получено допълнително съгласие за обработването за целите на оперативната съвместимост, което отговаря на всички изисквания. По-специално, съгласието трябва да бъде за конкретната цел и следователно достатъчно подробно.⁷ Когато различните администратори на данни на приложенията за проследяване на контакти използват различни правни основания, могат да бъдат необходими допълнителни мерки за прилагане на правата на субекта на данните, свързани с правното основание. Когато става дума за данни за здравословното състояние, се прилага член 9 от ОРЗД и администраторите трябва да могат да се позоват на едно от посочените в него изключения.

Администриране

13. ЕКЗД иска да поясни, че за изготвянето на окончателно изявление относно съответните роли на различните участници в обработването е нужна конкретна фактическа оценка на начина, по който се извършва обработването. Въпреки това, ЕКЗД би искал да подчертае, че е важно тези

⁶ Вж. също: Работна група по член 29. [„Насоки относно прозрачността съгласно Регламент 2016/679“](#), РД260 rev.01, 11 април 2018 г. — одобрени от ЕКЗД.

⁷ Вж. също раздел 3.1.3 Обосновка на Насоки № 5/2020 на ЕКЗД относно съгласието в съответствие с Регламент 2016/679

роли и отговорности да бъдат внимателно обмислени при разработването на решение. Ето защо този документ може да служи само като насоки от общ характер.

14. Според становището на ЕКЗД всяка операция или набор от операции, които имат за цел осигуряване на оперативна съвместимост в допълнение към обработването и функциониране на приложенията на ниво държава членка, трябва да се оценява отделно от предишните или последващите операции за обработване поради наличието на допълнителна цел. Ето защо, допълнителното обработване следва да се разглежда като отделно обработване. По отношение на тази отделна операция по обработване на данни страните могат да играят ролята на самостоятелни или съвместни администратори, които могат да използват обработващи лични данни. Доставчикът на приложението ще бъде администратор на данни и ще определя условията за извършване на всяко последващо обработване, предприето след размяната на идентификаторите (изчисляване на степента на излагане на заразата, предупреждение за идентифицирани контакти и т.н.)
15. Съответните роли, взаимоотношенията и отговорностите на съвместните администратори по отношение на субекта на данните ще трябва да бъдат определени и тази информация следва да бъде предоставена на субекта на данните.⁸ Това ще окаже влияние върху обхвата на оценката на въздействието върху защитата на данните, която трябва да бъде извършена, включително обработването, извършено с цел постигане на оперативна съвместимост. Обработването с цел гарантиране на оперативната съвместимост може да бъде поверено на обработващ лични данни, който отговаря на условията на член 28 от ОРЗД.

Упражняване на правата на субектите на данни

16. От всяко оперативно съвместимо решение се изисква да улеснява начина, по който субектите на данни упражняват правата си. Когато упражняването на права е възможно, то не трябва да затруднява субектите на данни и следва да е ясно към кого следва да се обърнат лицата, за да упражнят правата си. Упражняването на правата на субектите на данни може да бъде ограничено съгласно изключенията, предвидени в член 11⁹ и член 23 от ОРЗД.

Запазване и свеждане до минимум на данните

17. Разликите в определения период за запазване на данните не трябва да водят до съхраняване на данни за по-дълъг от необходимия срок.¹⁰ За да се насърчи ефективното прилагане на принципите за защита на данните, следва да се обмисли общо ниво на свеждане на данните до минимум и общ срок за запазването им. Както бе посочено по-горе, оперативната съвместимост не трябва да води до нарастване на събирането на информация поради липса на координиран подход. Това трябва да бъде ясно съобщено на потребителя, преди данните да бъдат споделени.

Информационна сигурност

⁸ ЕКЗД ще разшири информацията за съвместните администратори в предстоящите си насоки относно концепциите „администратор“ и „обработващ лични данни“ в ОРЗД.

⁹ Както бе посочено в общите съображения, оперативната съвместимост ще включва обработване на псевдонимизирани лични данни.

¹⁰ Вж. също Насоки № 3/2020 на ЕКЗД относно обработването на данни за здравословното състояние за целите на научни изследвания във връзка с пандемията от COVID-19.

18. Оперативната съвместимост не трябва да води до понижаване на сигурността на данните и защитата на личните данни. ЕКЗД препоръчва доставчиците на приложения за проследяване на контакти да вземат под внимание всяко увеличаване на рисковете за сигурността на информацията, което се дължи на допълнителното обработване и участието на допълнителни участници. Това се отнася, по-специално, за сигурността на предаването на данни при евентуалното свързване с вътрешни сървъри. Мерките за справяне с рисковете за сигурността, засягащи оперативната съвместимост, които оказват въздействие върху правата и свободите на физическите лица, трябва да бъдат разгледани в оценката на въздействието върху защитата на данните.

Точност на данните

19. Когато доставчиците обмислят как да направят своите приложения за проследяване на контакти оперативно съвместими, те следва, доколкото е възможно, да гарантират, че няма да бъде понижено нивото на качеството или точността на данните. При наличие на големи разлики оперативната съвместимост може да доведе до загуба в качеството на данните (например неправилни заключения в оценката, неправилна оценка на степента на риска), което може да доведе до увеличаване на неверните положителни резултати. Тези допълнителни рискове за точността на данните трябва да бъдат ясно съобщени на субектите на данни.
20. Мерките, въведени за гарантиране на точността на данните в оперативно съвместимата система, трябва да се поддържат.

Заклучение

21. ЕКЗД е наясно, че създаването на оперативно съвместима мрежа от приложения не е маловажно. Въпреки че това може да увеличи тяхната ефективност, то може също така да изисква големи промени в приложенията, които вече са в процес на експлоатация или разработка. От гледна точка на защитата на данните оперативната съвместимост е възможна, ако се спазват препоръките в настоящото изявление, както и препоръките в Насоки № 4/2020 на ЕКЗД¹. Предоставянето на информация и контрол на субектите на данни ще увеличи доверието им в решенията и евентуалното им използване.
22. Приложенията за проследяване на контакти могат да представляват само временно решение като част от цялостна стратегия за обществено здравеопазване за борба с настоящата пандемия. За всяка въведена мярка трябва да се прецени, дали друга алтернатива, която води до по-малко вмешателство не може да постигне същата цел, както и да се гарантира, че всяка прилагана мярка е ефективна и пропорционална.

За Европейския комитет по защита на данните

Председател

(Andrea Jelinek)